

1 – Plac Jana Pawła II

Wędrowkę rozpoczynamy z najstarszej części miasta, z Placu Jana Pawła II. To tu w centrum Polski, nad rzeką Bzurą powstało przeszło 700 lat temu miasto. Rynek już tylko kształtem nawiązuje do dawnych czasów. W 1824r. wybudowano niewielki murowany ratusz, który był wielokrotnie przebudowywany. W ratuszu mieści się Urząd Miasta Zgierza. Przy Placu Jana Pawła II stoi wysoki, monumentalny kościół Św. Katarzyny Aleksandryjskiej dominujący nad całą miejscowością. W tym miejscu świątynia znajdowała się, od co najmniej XIII wieku. Obecny neogotycki kościół od 2000r. jest w nocy iluminowany.

2 – Miejski Zakład Kąpielowy

Budynek łaźni Miejskiej oddany do użytku w 1929r. stanowi wybitny przykład architektury 20 – lecia międzywojennego. Na uwagę zasługuje znajdujący się w łaźni basen – pierwszy kryty basen na ziemi łódzkiej a drugi w Polsce.

3 – Plac Straconych

W okresie okupacji hitlerowskiej 20 marca 1942r. na oczach 6 tys. przymusowo sprowadzonych widzów rozstrzelano 100 Polaków. Ponieśli oni śmierć w odwet za zabicie 2 Niemców. Dla upamiętnienia ofiar egzekucji wystawiono pomnik symbolizujący w siedmiu segmentach kolejne 7 grup rozstrzelanych Polaków.

4 – Park Miejski im. Tadeusza Kościuszki

Park Miejski założono w 1826r. jako ogród spacerowy. W centrum parku na przepływającej rzece Bzurze powstał staw a pośrodku usypano niewielką wyspę. Dziś wyspa porośnięta starymi płaczącymi wierzbami jest ostoją łabędzi – stałych mieszkańców stawu. Wokół zbiornika wodnego rośnie 29 topoli włoskich mających około 60 lat.

Wchodząc do parku Pasażem płk Ryszarda Kuklińskiego po prawej stronie widzimy 10 klonów jaworów, 16 brzoź brodawkowatych, jednego jarząba pospolitego. Po lewej stronie jest park linowy, który został oddany do użytku 1 czerwca 2009r. Idąc w prawo żwirową alejką wychodzimy na plac zabaw, którego pilnuje drewniany jeź – symbol naszego miasta. Przed placem zabaw rosną 3 duże topole czarne, 3 robinie akacjowe oraz 6 lip szerokolistnych a wokół niego 4 orzechy włoskie, 4 jarząby pospolite, młode świerki oraz krzewy dereni świdwy i dzikiego bzu czarnego.

Idziemy aleją biegnącą z prawej strony stawu, wzdłuż której posadzono krzewy śnieguliczki oraz głogu.

W pięknej scenerii parku odbywają się coroczne Ogólnopolskie Plenery Rzeźby Monumentalnej w Drewnie a także Dni Zgierza, występy artystyczne i festyny.

5 – Muzeum Miasta Zgierza

W narożnym klasycystycznym domu tkackim przy ul. Dąbrowskiego mieści się Muzeum Miasta Zgierza. Budynek jest murowany, jednopiętrowy z ryzalitem zwieńczonym attyką ozdobioną sztukateriami i postaciami lwów zw. „Domem pod Lwami”. Wybudowany został w 1828r. Wewnątrz prezentowane są stałe wystawy: „Kruszówka” i „Dzieje Zgierza”. „Kruszówka” ilustruje XIX – wieczne wyposażenie salonu, jadalni, sypialni oraz kuchni zgierskiego fabrykanta Juliana Krusche i jego żony Małgorzaty Borst. Muzeum Miasta Zgierza jest otwarte dla zwiedzających: wtorki, środy, piątki – godz.10⁰⁰ – 15³⁰, czwartki – godz.10⁰⁰ – 18⁰⁰ oraz niedziele – godz.10⁰⁰ – 16⁰⁰ (wstęp nieodpłatny).

6 – Domy tkaczy przy ul. Narutowicza

Tutaj obejrzyć możemy „kocie łby”, rynsztoki przy krawężnikach chodników a przede wszystkim największe skupisko drewnianych domów tkackich. W 1821r. Zgierz został wybrany na jeden z ośrodków

przemysłu włókienniczego. Do miasta zaczęli zjeżdżać rzemieślnicy z Europy. Budowano piętrowe drewniane domy na kamiennej podbudowie z dwuspadowymi dachami, ustawione frontem do ulicy, z sienią na przetrzał. Na parterze znajdowały się pomieszczenia rzemieślnicze, w których stały warsztaty tkackie. Zgierz wzrastał jako ośrodek przemysłu wełnianego i bawełnianego. Do dziś przetrwała dawna zabudowa. Odrestaurowano kilka zabytkowych budynków. W planach jest stworzenie Parku Kulturowego – Miasto Tkaczy.

7 – Dom przy ul. Narutowicza /ul. Długiej

Ulicą Narutowicza dochodzimy do głównej ulicy miasta – Długiej. Wzniesiono tutaj w 1840r. narożny piętrowy klasycystyczny dom, który zdobią dekoracyjne maski umieszczone nad oknami.

8 – Plac Jana Kilińskiego

Nowy Rynek był centrum osady tkaczy. Stanowił prostokąt o wymiarach 100 m na 110 m, przecięty pod kątem prostym przez dwie ulice: Długą i 1 Maja. Rynek stracił swój handlowy charakter i zamieniono go na skwer. Stąd od 1901r. bierze początek linia tramwajowa łącząca Zgierz z Łodzią.

Obecnie przy Placu Jana Kilińskiego znajdują się siedziby banków i innych obiektów usługowych.

9 – Kościół Matki Boskiej Dobrej Rady

To nowoczesna bryła kościoła parafialnego wybudowanego w latach 1955 – 61.

10 – Kolegium Nauczycielskie

W tym piętrowym gmachu od 1927r. mieściło się założone przez Stefanię Kuropatwińską Żeńskie Seminarium Nauczycielskie. Do dziś kształcą się tu

przyszli nauczyciele a szkoła nosi nazwę Kolegium Nauczycielskie.

Przed budynkiem stoi pomnik Stefana Żeromskiego ufundowany przez zgierskich nauczycieli autorowi „Siłaczki” w 1936r.

Między Kolegium Nauczycielskim a Gimnazjum nr 2 możemy podziwiać aleję platanów klonolistnych utworzoną przez 9 drzew posadzonych w 1926r. Niezwykła jest kora tych drzew, która ma kolor szaropopielaty i łuszczy się długimi, wąskimi płatami. Korony drzew są szerokie i rozłożyste a liście duże podobne do liści klonu. Owoce to owłosione orzeszki zwisające na długich szypułkach.

Tą platanową aleją kończymy naszą wędrowkę po Zgierzu.

Trasa została opracowana w ramach projektu Aktywni z natury - młodzi ambasadorzy skarbów natury małej ojczyzny. Wsparcie udzielone przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych.

Trasa została opracowana w ramach projektu "Aktywni z natury – młodzi ambasadorzy skarbów natury małej ojczyzny" przez uczniów Szkoły Podstawowej nr 4 i Szkoły Podstawowej nr 12 im. Armii Krajowej w Zgierzu przy wsparciu nauczycieli i współpracy z Partnerem Samorządowym – Gminą Miasto Zgierz.

Zgierz miasto stuleci

Zgierz leży w centrum Polski, w bezpośrednim sąsiedztwie Łodzi. Miasto jest stolicą powiatu zgierskiego. Miejscowość uzyskała prawa miejskie przed 1288r. Była wtedy ośrodkiem rolniczo – rzemieślniczym. Okres rozkwitu miasta przypadł na początek XIX wieku i związany był z rozwojem przemysłu włókienniczego. Miasto liczy obecnie 57 tysięcy mieszkańców i pełni funkcje administracyjno – usługowe.

Zachęcamy do upowszechniania atrakcyjności turystycznej naszego ponad 700 – letniego miasta wśród mieszkańców oraz wszystkich gości. Proponujemy zwiedzanie Zgierza trasą o nazwie „Miasto Stuleci”, która oprowadza po najstarszej części miejscowości prezentując obiekty związane z ważniejszymi wydarzeniami historycznymi w naszym mieście. Przebieg trasy:

Plac Jana Pawła II – Aleja Armii Krajowej – ul. Piątkowska – Plac Stu Straconych – Park Miejski – ul. Barlickiego – ul. Narutowicza – ul. Długa – Plac Jana Kilińskiego – ul. Długa – ul. Marii Skłodowskiej – Curie – ul. 3 Maja.

Długość ekotrasz wynosi 4 km. Piesze przejście wymaga około 3 godz. czasu, w tym 1 godz. na zwiedzanie Muzeum Miasta Zgierza.